

HET TOTALITARISME

VERSCHIL TUSSEN EEN TOTALITAIRE EN EEN AUTORITAIRE STAAT

Het totalitarisme is het politieke systeem van regimes waarin slechts één enkele partij toegelaten is, waar geen enkele georganiseerde oppositie wordt geduld en waar de staat alle activiteiten van de maatschappij probeert te controleren. De staat bemoeit zich daarbij zelfs in het privéleven van gezinnen en burgers en probeert de mogelijkheid om zelfstandig te denken, de vrijheid van meningsuiting, creatie, onderzoek en samenkomst te beperken. Het belangrijkste is dat de staat de burgers zo nauwkeurig mogelijk probeert te controleren door hen te dwingen om een verplichte ideologie te volgen. Wie dat niet doet, wordt beschouwd als een vijand van de gemeenschap. Vandaar ook de term totalitarisme, die werd bedacht tijdens het interbellum van de 20e eeuw.

Totalitarisme betekent vanuit etymologisch standpunt bekeken «systeem dat streeft naar totaliteit en uniformiteit».

Totalitarisme heeft meestal de volgende kenmerken:

- één ideologie die aan iedereen wordt opgelegd;
- één enkele partij controleert het staatsapparaat, de administratie, de justitie en het leger;
- een politieapparaat dat onder meer systematische verklinking en terreur toepast;
- een centraal gestuurde economie;
- een monopolie op de communicatiemiddelen;
- een netwerk van gevangenissen en concentratie-, werk- of uitroeiingskampen waar de dissidenten, de aangeduide vijanden van het regime of de ongewenste minderheden massaal kunnen worden geïsoleerd, uitgeput of gedood.

Een autoritaire staat (dictatuur) is een staat die de vrijheid van de bevolking in de politieke sfeer controleert. In dit soort staat heeft slechts één bepaald individu of één bepaalde groep, clan of politieke partij recht van spreken of het recht om politieke beslissingen te nemen. In een autoritaire staat werkt de maatschappij buiten de politiek min of meer normaal. Mensen kunnen zich engageren op sociaal, economisch of religieus vlak en ze kunnen zich min of meer vrij verplaatsen of trouwen. In autoritaire staten bestaan geen politieke rechten, maar is er wel een zekere ruimte voor andere mensenrechten. Dat is niet het geval in totalitaire staten.

Een totalitaire staat is een staat die geen enkele menselijke vrijheidsruimte erkent. Zo'n staat gelooft dat ieder individu, iedere familie en iedere maatschappelijke organisatie de enige partij en zijn leiders moet dienen en de controle van de staatspartij over alle aspecten van hun bestaan aanvaarden.